

MAGYAR HÉTFO

Szerkesztőség
VII., Rákóczi út 10. II. em.
Telefon: József 308-65
Kiadóhivatal
VIII., Horánszky-utca 20
Telefon: József 338-21
és 431-93

POLITIKAI HETILAP

FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVÁN

SZERKESZTŐK:

CSERNATONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Megjelenik hétfőn reggel

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 pengő

Fél évre . . . 3 ..

Postatakarékpénztári csekk-számla: 53.817

Dréhr államtitkár beszámolója

A gazdasági válság és a Társadalombiztosító

Vass: Nem szabad nyugtalanítani a nemzetet

Jövőre választások lesznek

A veszprémi beszámoló nagyjelentőségű politikai demonstrációvá nőtte ki magát, nemcsak a fogadtatás fényes külsősége miatt, hanem a megjelent politikusok nagy száma és az elhangzott kijelentések súlya miatt.

Az üdvözlések után Dréhr Imre államtitkár tartotta meg beszédét. Mindenekelőtt a gazdasági válsággal foglalkozott, amelynek főokát a bizalmi válságban találja. Azután a Társadalombiztosítóról beszélt.

— Való, hogy a társadalom egy része egyáltalán nem hajlandó elismerni, hogy számára a szociális biztosítás szükségletet jelent. Így például kevesen veszik számba, hogy mi lett volna a sorsa annak a 240.000 betegnek, ha nem részeseült volna a Társadalombiztosító 2500 orvosának gyógykezelésében, nem kapott volna keresésképtelensége idején tavaly 21,023.000 pengő táppénzt, ha a Társadalombiztosító kórházi ápolásra nem fizetett volna ki 6,278.615 pengőt, a munkások és vidéki magánalkalmazottak szanatóriumi ápolására 1,916.251 pengőt, ha pusztán gyógyszerekre nem fordított volna hatmillió 043.430 pengőt és szülés esetén a szülőknek nem részesítette volna 3,572.668 pengős támogatásban.

30 millió helyett 50 millió.

— Perdöntő számokkal kívánom bizonyítani, hogy a Társadalombiztosító szociális juttatásainak értéke az utolsó három esztendő folyamán milyen jelentős mértékben fejlődött.

A betegeknek és családtagjaiknak kifizetett táppénz

1925-ben — — 14,391.000 P

1929-ben — — 21,023.000 P

Terhességi segély:

1925-ben — — 535.000 P

1929-ben — — 1,060.000 P

Kórházi segély:

1925-ben — — 4,659.000 P

1929-ben — — 6,279.000 P

Gyógyászati ellátás:

1925-ben — — 3,215.000 P

1929-ben — — 6,043.000 P

A betegek segélyezésére:

1925-ben — — 30,559.000 P

1929-ben — — 50,233.000 P

— És ne feledjük el, hogy ilyen költségzaporulat mellett 1929-ben

14 százalékkal alacsonyabb volt a betegségi járulékkulcs, mint 1925-ben.

— Magyarországnak, a magyar társadalomnak nem az a baja és nem lehet az a végzete, hogy szociális politikát csinálunk, hanem az, hogy nem kezdtük el korábban csinálni, akkor, amikor erősebbek és gazdagabbak voltunk.

Beszéde utolsó felében Bethlen gróf miniszterelnök politikájának külpolitikai eredményeire mutatott rá.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után

Vass József népjóléti miniszter mondott szenzációs erejű beszédet:

— Tíz év mult el azóta — kezdte beszédét a miniszter —, hogy Apponyi Albertet nem engedték beszélni a magyar igazság mellett. A gyűlölet, amely ható tényezője volt a békeszerződés megszerkesztésének, ható tényezőként játszott továbbra is szerepet a nemzetközi viszonylatban. És hogy ez a gyűlölet tíz év alatt megenyhült és valamiként belátássá szűrült el vagy virult ki, ennek oka: megértették, hogy a gyűlöletet el kell rejteni, nem szabad szabadjára nyargalni engedni, amikor Népszövetség van, úgynevezett békeszerződések vannak, amikor az európai államok gazdasági válsággal küzdenek és amikor Európa minden államának zsebfájdalmaj vannak. A párisi egyezmény ratifikálását ezért kell korszakos zárókönek tekinteni. Nem mondom, hogy a gyűlölet helyét adott a szeretetnek, de jobban elrejtőzött s a belátás abból a forrásból eredt, hogy gazdasági békeséget kell a konkurencsággal teremteni, különben nemcsak az megy tönkre, akit sírba fektetni szeretnének, de ők maguk is ebbe a gazdasági sírba dőlnek. Nekünk az a bajunk, hogy a párisi egyezmény ratifikálása gazdasági válsággal esik össze.

Pedig gazdasági jellegű és olyan tényezőktől eredő nehézségek okán, amelyek a kormánytól legnagyobb mértékben függetlenek, lelkiismeretesen nem szabad a politikai bizalmatlanság kérdésével nyugtalanítani a nemzetet, amelyet úgyis eléggé nyugtalanít a gazdasági helyzet súlyossága. A gazdasági válságot

óvatos politikusoknak nem szabad politikai válsággá kiszélesíteni, mert irtózatos a felelősség azokon, akik megengedni akarnak egy rendszert, anélkül, ha a törvényhozás nélkülben, személyükben és programjukban helytállni a nemzet előtt.

— A kritikára szükség van a parlamentben és a közéletben, de legyen a kritika felelősségteljes. A rágalmazás így is egy fajta a kritikának s a rágalmazót szigorúan bünteti a törvény. Kár, hogy nincs paragrafus a büntetőtörvénykönyvben a politikai rágalmazásra, az nem volna demokráciaellenes cselekedet, ha a törvényhozás gondoskodnék arról, hogyan torolja meg a politikai rágalmakat. Nem tudom felelősségre vonni azt, aki így beszél a kormányról, mert politikai mentelmi joga van. De a nemzet közvéleménye elé állítom, mint büntetőbíró elé. Ehhez nekem jogom van akár Veszprémben, akár Cegléden, vagy a Duna—Tisza közén kiáltom el magam.

— Nem türom, hogy bárki felelősség mellett megvádolja Bethlen grófot vagy engem azért, hogy az adófizetők pénzét, az államkincstár pénzét görbe célokra költöttük. Feleljen, aki ezt a szót kiejtette, vagy vonja vissza, amint azt már nem egy alkalommal megtette.

— Nem szabad a nemzet türelmetlenségét politikai tényezővé átalakítani.

— Azt, hogy Bethlen István gróf érték, — mondta — még eddig nem vonta senki sem kétségbe. A tény az, hogy nemzetközi viszonylatban jobban elismerik a miniszterelnököt, mint amennyire idehaza hajlandók elismerni. Mert a miniszterelnököt idebent mint belpolitikust látjuk és nem látjuk őt a külpolitikában nagy nemzetek képviselői között. Állíthatjuk-e magunkról, hogy elég gazdagok vagyunk, szervező, önálló történelmi pillantásra alkalmas egyéniségekben, hogy egy garnitúrát félredobni nem menne fényűzés számba. Tegyük fel, a helyembe százával akadnának alkalmas férfiak, én a magam részéről szívesen lemondok a pótolhatatlanság jelzőjéről, (közbeiktások: Pedig az!)

— Valamit én is szélesíteni aka-

rok, de nem a válságot, hanem egy problémát. Ne mondják rólunk: nem vagyunk demokraták, csak azt legfeljebb, hogy nem vagyunk idegen módra azok. A demokráciának gyönyörű gondolatai közkinccsei az emberiségnek és előbb megvalósítottuk, mint azok a nemzetek, amelyek kérkednek velük. Azonban olyan fazonárak is vannak, amelyek nem lehet exportárúvá átalakítani. Valljuk be, nagy emberfeleslegeink vannak, s hiányzik az a rezervóár, amit békében a hadsereg jelentett. Telve van a vasút és a posta s hogy lecsapolhassuk emberfeleslegeinket, olyan iparfejlesztésre van szükség, amely a belső fogyasztás fedezésére lesz majd hivatott. Sajnos, nem vagyunk eléggé befelénézők s a külföldről elfogadjuk még a bővít is.

— Szerkezeti változásokra van szükség, ne mondják rólam, hogy földosztó vagyok, azonban azt világosan látom, hogy az agrárember felesleges, nem tudom másként lecsapolni, mintha beleültetem céltudatos politikával a takács jánosokba a 3—5 és 10 holdas birtokokba.

— Azonban nem szabad ma hozzányúlni a földhöz, mert nincs a föld rentéje biztosítva. De azt is biztosítani akarjuk és még az aratás előtt módját ejtjük, hogy valóra váltsuk ennek a kérdésnek a megoldását s törvényerőre emelkedik a mezőgazdaság jövedelmezőségének biztosítását szolgáló minden intézkedés.

— Bizalmat adok Bethlen Istvánnak, mert külpolitikailag olyan értéke az országnak, akivel nem lehet vabankot játszani. Bethlenre szüksége van az országnak, de mert őszinte vagyok, felvetem másként a kérdést. Ha Bethlenre szükség van, oda kell adni neki aranytalcán bizalmunk száz százalékát, de vajjon van-e szükség erre a kormányzatra?

— Ennek a kormánynak nincs titkolnivalója, görbe útja, titkos pénze és rejtett adóssága.

Azzal fejezte be beszédét Vass József, hogy Dréhr Imre mellett áll, aki becületes, férfias, egyenes, dolgos munkatársa.

A beszámolóra leutazott előkelőségeket Rott Nándor veszprémi püspök látta ebédre.

6529 tagja van a Keresztényszocialista Villamos Szövetségnek és 27.100 pengőt fordított az elmúlt évben tagjainak segélyezésére

Az utolsó három év alatt több mint kétezerrel emelkedett a tagok száma

A Keresztényszocialista Villamos és HÉV Alkalmazottak Országos Szövetsége tegnap délután tartotta 13-ik évi tisztújító küldött közgyűlését, a Keresztényszocialista Szövetség Rákóczi-út 10. szám alatti nagytermében, ahol az összes szakcsoportok képviselőjében 116 kiküldött tag jelent meg. Képviseletük magukat Hans Léhninger osztrák képviselő vezetésével a bécsi Keresztényszocialista Villamos Alkalmazottak Szövetsége és Herbert Pogglitsch vezetésével a gráci Keresztényszocialista Villamosok is. A pécsi keresztényszocialista villamosok képviselőjében Király József, a hajósok országos szövetsége képviselőjében Schwanda Gusztáv elnök, a VOGÉ képviselőjében Török Antal titkár, a dohánygyári munkások képviselőjében Székely János v. államtitkár, míg a Községi Alkalmazottak Szövetségét Movik Zsigmond képviselte.

Heffinger Mátyás elnöki megnyitóját követően Szabó József főtitkár terjesztette elő a Szövetség működéséről szóló évi jelentését. E jelentésből megállapíthatjuk, hogy a Szövetség az elmúlt év folyamán

erős küzdelmet folytatott az alkalmazottak szociális helyzetének megjavítása érdekében

és ha nem is sikerült a vállalatnál szemben a jogosan megkívánt bérérmelést elérni, mégis több komoly értékű ügyet intézett el a Szövetség. Így erős harcot folytatott az illetményszabályzatnak szociálisabb szellemben való megváltoztatása ügyében, sürgette a lakbér felemelését, a családi bér bevezetését és a prémium rendszernek az eltörlését, amely úgy az alkalmazottakra, mint a vasútra nézve hátrányos. Ismételten tiltakozott a méltánytalan büntetések ellen, amelyek anyagilag is súlyosan érintik az alkalmazottakat.

Az elmúlt év folyamán a nyugdíjügyi bizottságba titkos szavazás útján sikerült a Szövetség jelöltjeinek 90%-át beválasztani.

A Szövetség közbenjárására biztosították az alkalmazottak részére a karácsonyi jutalom, valamint a mérlegpénz rendszeres folyósítását. A Szövetséghez tartoznak a helyi érdekű villamosvasuti alkalmazottak, valamint autóbuszüzemi alkalmazottak is, akik az elmúlt év folyamán komoly szervezkedési munkát folytattak. Vidéki villamosvasutak közül a pécsiek tartoznak az Országos Szövetséghez, melynek

ezidőszerint 30 helyicsoportja, 3 működő szakcsoportja és 6529 tagja van.

Az elmúlt év folyamán a Szövetség 2 országos, 12 rendes választmányi ülést, 93 helyicsoport taggyűlést és 134 helyicsoport választmányi ülést tartott. Az agitációs munkában 92.000 darab röpcédulát adtak ki

A Szövetség szaklapot tart fenn „Magyar Villamos” címmel, amely havonta 7000 példányban, tehát az elmúlt évben 84.000 példányban jelent meg 8 oldal terjedelemben. A Szövetség jogvédő irodája 918 esetben nyújtott tagjainak jogi tanácsot, illetve jogvédelmet. Az elmúlt év folyamán a Szövetség az alapszabályokat módosított, melynek eredményeként magas összegű temetkezési és betegsegélyben részesíti a tagjait. Ezen szabály értelmében

az elmúlt év folyamán a szövetség 27.100 pengőt fordított a segélyre szoruló tagjainak támogatására.

A Szövetség megalakította a hitel-szövetkezetét, melynek ezidőszerint 900 tagja van 100.000 pengő üzletrész-tőkével. Tagjainak kulturális nevelése terén is nagyszabású munkát végzett a Szövetség. A Fővárosi Népművelési Bizottság, valamint a Vöröskereszt Egylet támogatásával csütörtök esténként ingyenes felolvasásokat, társadalomtudományi, egészségügyi és egyéb nevelő irányú előadásokat rendezett. Azonkívül a tagok nyelvtudásának fejlesztése céljából német tanfolyamot tartott fenn a Szövetség.

Különböző tanulmányi kirándulásokat is rendezett a Szövetség; egyet 120 résztvevővel Bécsbe és Máriacellbe, továbbá Pécsre és Bánhidára, ahol az új elektromos telepet nézték

A kommunisták megvesztegették a Csillagbörtön egyik felügyelőjét és leveleket csempésztek be Rákosi Mátyásnak

A rendőrség letartóztatta a budapesti megbízottakat, akik szovjetutasításokat közvejtettek a kommunista vezérnek

A főkapitányság politikai osztálya az elmúlt héten egy szervezett társaságot tett ártalmatlanná, amely a szegedi Csillag börtönben büntetésüket töltő Rákosi Mátyás és Gosztola István nevű kommunistákkal tartott fenn összeköttetést.

Leveleket csempésztek be a fogházba és az egyik fogházor megvesztegetésével sikerült biztosítani azt, hogy a két kommunista a moszkvai szovjettel állandó összeköttetést tartson fenn.

A detektívek hosszabb idő óta megfigyelés alatt tartották Lugosi Károly 42 éves börtönőrt, aki a szegedi Csillag börtönben teljesít szolgálatot.

A börtönőr az utóbbi időben nagyobb pénzekhez jutott és feltűnően költekezett.

meg a tagok.

A Keresztényszocialista Szövetséggel karöltve a Nemzeti Színházban 2 díszelőadást rendeztek, mely alkalommal Herczeg Ferencnek színműveit adta elő a Nemzeti Színház. Szép könyvtárt tart fenn a Szövetség, melyet a tagok nagy szereffel vesznek igénybe. A terjedelmes évi jelentéshez elsőnek Hans Léhninger szólalt fel, aki a bécsi keresztényszocialisták üdvözlését tolmácsolta és ismertette azt a nagy terrort, mely Bécsben a szociáldemokraták részéről minden egyéb szervezkedéssel szemben megnyilvánul. Herbert Pogglitsch a gráci keresztényszocialisták és Király József a pécsi keresztényszocialisták üdvözlését tolmácsolta a közgyűlés előtt. Különböző felszólalások után Szücs Antal terjesztette elő a pénztári jelentést, mely szerint a Szövetségnek

az elmúlt évben 90.000 pengő bevétellel szemben 58.379 pengő kiadása volt.

A kiadásban legnagyobb tételként 27.000 pengővel a segélyre szoruló tagok támogatása szerepel. Ezidő szerint a Szövetségnek 160.000 P vagyona van. A különböző jelentések után a közgyűlés tagjai megejtették az új választást, melynek során titkos szavazással a Szövetség elnökévé Heffinger Mátyást, főtitkárrá Szabó József v. nemzetgyűlési képviselőt választotta meg a közgyűlés. Este a vendégek tiszteletére a Szövetség társasvacsorát rendezett.

összeköttetésben. Egymásután kerültek rendőrkézre a budapesti megbízottak,

Előállították Schwartz Mária 30 éves tisztviselőt, Glass Imre 27 éves tisztviselőt, Cseh Imre 47 éves cipészt és Kiss Etel 28 éves háztartásbelit. Az elfogott kommunisták a főkapitányságon beismerő vallomást tettek és elmondották, hogy a bécsi komitétól arra volt megbízásuk, hogy a börtönben levő kommunistáknak a központ utasításait és rendeleteit továbbítsák.

Vasárnap délelőtt kihírdették előtti a letartóztatási végzést. Megvesztegetés, bűnszegédi bűnrészesség, állam és társadalom elleni vétség címén fogják felelősségre vonni őket.

Ujpesti lakásáról eltűnt egy volt színész

Vasárnap délelőtt a főkapitányság központi ügyeletén megjelent egy idősebb elegánsan öltözött hölgy és bejelentette, hogy leánya, dr. Munkácsy Károlyné, született Széles Julia Ujpestről, Nyárutca 32. szám alatti lakásukról egy pár nappal ezelőtt eltávozott és azóta nem adott életjel magáról. Elmondotta, hogy Széles Julia azelőtt színésznő volt, férjétől jelenleg különváltan és és

azzal a gondolattal foglalkozott, hogy visszatér régi szerelméhez, a színpadhoz.

Reményei azonban nem váltak valóra, mert az általános színészyomor következtében rengeteg állás nélküli színész van és

a volt színész nem kapott szerződést egyik színháznál sem.

Ez annyira elkésérítette, hogy az utóbbi időben

gyakran említette, hogy öngyilkosságot fog elkövetni, mert így nem bírja az életet.

Napokkal ezelőtt rosszkedvű volt, eltűnésének napján azonban kédesen búcsúzott el édesanyjától azzal, hogy volt kollégáit keressi fel az egyik körúti kávéházban. A rendőrség a bejelentés alapján megindította a nyomozást az eltűnt színész felkutatására.

Kiögltek egy turista halottat a Dunából

A gönyüi csendőrség vasárnap értesítette a főkapitányságot, hogy a község határában szombaton délelőtt egy százhetvenöt centiméter magas, negyven év körüli férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttesten, amely már meglehetősen oszlásnak indult turista öltözék volt, sűrű gyapott ing, kötött kabát, lila nyakkendő, szürke rövid nadrág és egy meglehetősen új csattos sandál.

A jelentés szerint a halott jobb középsztályhoz tartozó férfi lehet,

A holttesten semmiféle külsérelmi nyomot nem találtak, úgy valószerűnek tartják, hogy öngyilkos lett.

A főkapitányság az ismeretlen öngyilkos kilétének megállapítására megindította a nyomozást.

Felhozták Budapestre és a főkapitányság politikai osztályán valatőra fogták. Vallomása alapján megállapították, hogy kikkel állott

Borzalmas autóbusz szerencsétlenség az Istenhegyi-úton

Felborult az utasokkal felt jármű a halálfordulóban. Négyen súlyosan megsebesültek az autóbusz utasai közül

Ma délután négy órakor az Istenhegyi-út sarkán, a „halálforduló“-nak nevezett útkereszteződésnél borzalmas autóbusszerencsétlenség történt. Egy vidéki vállalkozó teherautóból átalakított autóbusza kilenc utassal felfordult, lezuhant az úttestről és az utasokat maga alá temette. A tragédia részletei a szemtanúk előadása szerint a következőképpen bontakoznak ki:

A hatalmas, zsúfolásig telt autóbusz a Svábhegyről jött lefelé rendezettségű menetességgel. Az autót egy tiszaföldvári soffőr vezette, miután a gépkocsi egy tiszaföldvári vállalkozónak tulajdona volt.

A kanyarodónál az autóbusszal meg akart előzni egy előtte haladó magánautót, azonban a soffőr olyan szerencsétlenül vette a fordulót, hogy az autó kereké megcsúszott, a hatalmas alkotmány megbillent és lezuhant a három méter magas töltésről. A következő pillanatban borzalmas, vérfrögtető sikoltások hallatszottak a szakadékból és a kocsialól véresen összetört emberi testek és végtagok nyúltak ki.

A katasztrófa színhelyén pillanatok alatt hatalmas embertömeg gyűlt össze. A forgalmas útvonalon leálltak az autók, az utasok kiszálltak a kocsikból és segítségére siettek a szerencsétlenül járt autóbussz utasainak. Az egyik magánautó tulajdonosa rendőrt ment, aki a mentőket hívta ki a szerencsétlenség színhelyére. A mentők két készséggel vonultak ki dr. Schanner Miklós és dr. Bosnyák Zoltán felügyelete alatt. Mikor a mentők kikerültek,

megkezdődtek a mentési munkálatok, hogy a szerencsétlen embereket az autó alól kiszabadítsák. Emelődarukkal fel emelték a kocsit hátsó részét és egyenként hozták elő a sebesülteket.

Az első segélynyújtásnál kiderült, hogy négyen súlyosan sebesültek meg,

közülük kettőnek az állapota válságos és életbenmaradásukhoz kevés a remény.

A többi öt könnyebb sérüléseket, zúzódásokat és horzsolásokat szenvedett. Az autóbussz utasai közül Varga Aranka 18 éves varrónő agyrázkódást, Török Ilona 24 éves

háztartásbeli agrárárkódást, Pimpelli Gyula 46 éves nyugalmazott csendőrtiszt helyettes koponyaalapi törést, comb- és lábtörést, Bokor Lászlóné 56 éves háztartásbeli csigolyatörést szenvedett. Könnyebben sérültek meg Krausz Sándor 40 éves ószerész, Krausz Sándorné 38 éves háztartásbeli, Tarkó Imre 42 éves mészáros, Tarkó Imréné, a felesége, Balla András 29 éves tiszaföldvári földműves, akik

kisebb zúzódások és törések

árán menekültek meg a halálautóbusról.

A mentők a sebesülteket mentőautóra tették és mindnyájukat beszállították az Új Szent János-kórházba. Az autóbussz soffőrje kisebb zúzódásokat kapott. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre és nyomban megkezdte a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenség ügyében kit terhet a felelősség. Az autóbussz soffőrt a nyomozás befejezéséig őrizetbe vette a rendőrség.

Revolveres merényletet követtek el egy ismert budapesti orvos ellen

Dr. Fenyő Jánosra bosszúból rálőtt takarítónőjének férje, mert felmondta a lakásukat. A takarítónő napokkal ezelőtt megmérgezte magát a lakásügy miatt

Vasárnap a déli órákban megdöbbentő tragédia játszódott le a Vilmos császár-út 31. számú házában. Az első emeleten lakik dr. Fenyő János orvos elegánsan berendezett ötszobás lakásban. A fővárosi társaságokban jólismert orvos magányosan él és lakásának rendbentartását és gondozását mindig olyan asszonyra bízta, aki a végzett munkáért nála konyhasználattal lakást kapott. Hónapok óta volt alkalmazottja Perczes Józsefné, aki a férjével lakott az orvos lakásában. Különböző dolgok miatt az orvos a hónap elején felmondott a házaspárnak és kijelentette, hogy június elejére kötelesek kiköltözni a lakásból.

az asszonyt a felmondás anynyira elkésérette, hogy pár nappal ezelőtt megmérgezte magát. Ekkor beszállították a Rókus-kórházba, ahol azóta élet és halál között lebeg.

Ez a tragikus esemény még élesebbé tette a viszonyt az orvos és a lakásában tartózkodó Perczes József között. Lehetőleg kerültek a találkozást, de

amikor véletlenül összejötték, Perczes sötét tekintettel megjegyzéseket tett az orvosra. Ma délelőtt Fenyő János fel-

öltözködött és az előszobában kabátot vett magára.

Ebben a pillanatban a cselőszoba ajtajában megjelent Perczes vérben forgó szemekkel és az orvosra kiáltott.

— Halálba kergetted a feleségedet, ezért meglakolsz!

Aztán egy revolver csöve villant meg a kezében, rászegezte az orvosra és kétszer elsütötte.

Az első lövés célt tévesztett, a második a szemöldök felett érte az orvost.

A szerencsétlen ember hangos jajkiáltással összeesett és véresen elnyúlt a földön.

A lövések zajára berohantak a szomszédok és a revolverrel hadonászó merénylőt lefogták. Azonnal értesítették a rendőrt, aki a mentőket hívta. A mentők Fenyő János dr. sebtét bekötötték és beszállították a Park-szanatóriumba, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta.

A merénylő Perczes Józsefet bekísérték a főkapitányságra, ahol előszörban rendőrorvosi megfigyelés alá helyezték. Az orvosok megállapították, hogy Perczes ön- és közveszélyes örlött, az orvosi vélemény alapján vasárnap este beszállították a lipótmezei tébolydába.

Anyák napja, egy nap az esztendőben, amelyet a gyermeki szeretet az édesanyának szentel, hogy az anya soha el nem fáradó szeretetét némi képpen viszonozza. Minden gyermek szíve megdobban, ha a Meindl-cég „Anyák napja“ kirakatait megnézi: ott látja a gyönyörű, kék nefelejtessel díszített arany szív ajándéktárgyakat, amelyek minden anyának örömet szereznek.

A gyáriparosok a kartelek megrendszabályozása ellen

Vasárnap délelőtt a Gyáriparosok Országos Szövetsége évi közgyűlést tartott. A GyOSZ dísztermében Fellner Henrik, a GyOSZ elnöke arról beszélt, hogy azok az iparágak, amelyek az elmúlt évben elkerülhették üzemük redukcióját, csak úgy élhettek meg, hogy egyre érzékenyebb veszteséggel helyezték el gyártmányukat külföldön.

— Érthetetlen, hogy egyes politikusaink még ma is oly intézkedéseket sürgetnek, amelyek egyenesen az ipar megbénítására kell hogy vezessenek. Minden képviselő, aki gazdasági kérdésekhez szól hozzá, kötelességének tartja a vámtarifarevizió és a kartellörvény megszüntetését. A legszomorúbb az, hogy a kormány e propaganda hatása alatt nem tudott kitérni a vámtarifarevizió bizottság megalakítása elől és még a kartellörvény elkészítését is kilátásba helyezte.

Ezután Fenyő Miksa mondotta el igazgatói beszámolóját.

— A legnagyobb szemrehányással kell illetnünk a képviselőházat. Fel vagyunk háborodva azon, hogy az illetékes miniszterek, akiknek kötelességük volna az ipar ügyének legszűkebb megvédése, az ipar iránti rokonszenvüket úgy viselik, mint egy lopott köpönyeget. Amikor a legutóbbi útépítkezések ügyéről volt szó, Bud az egész felháborodott közvéleményt egy csapásra megnyugtatta azzal, hogy egy nem is létező útépítési kartel ördögét festette a

falra. A miniszterelnök úr azt hiszi, hogy a legalkalmasabb munkateremtő eszközt a béregyvezető bizottságokban találta meg. Mi mindezekkel a kísérletekkel szembe szögezzük a mi vétőnk: nekünk nem kell részvénytörvényreform, mert a mai atmoszférában a részvényjogi reform is feltétlenül tökéletes tendenciájú volna és mert nincs szükség a kisebbség jogainak megvédésére ma, amikor az őszességnek is alig maradt valami joga. Ami pedig a kartelet illeti, a kormány tegyen le róla, hogy politikai játéka szerint az ipart nem segíteni, hanem adminisztrálni kívánja. Nekünk nem kell sem jó, sem fenyegetés kartellörvény, amelyik megrendszabályoz bennünket, semmiféle kartellörvény sem kell, mert az a logikátlan, irracionális termelés törvénybeiktatását jelenti. A vámtarifarevizió bizottságban is abban a meggyőződésben veszünk részt, hogy a vámtarifán nincs változtatnivaló és minden változás kidöntene egy oszlopot, amely rombadöntheti az egész épületet.

— A pénzügyminiszter úr bátran ígérheti a vámkor leszállítását, hiszen vámjaink mult és jövőbeli adósságainkra mind le vannak kötve, a szomszéd államokban azonban meghallják az ilyen miniszteri kijelentéseket és sokfelé beszélnek, hogy bár Schober kancellár hajlandó lett volna Magyarországnak nagyobb lisztkontingenst megállapítani, amikor Wekerle nyilatkozatáról értesült, eltért eredeti szándékától.

Mindennemű nyomtatványt olcsón, izlésesen, gyorsan készíti Apostol-nyomda R. T.

VIII, Horánszky ucca 20

Telefón: 338-21

Telefón: 338-21

Röszgazdaság

Csendes sörbojkottot mondtak ki a magyar vendéglősök és kocsmárosok

Tárgyalások folynak kartelen kívüli sörgyár létesítésére — Éles harc dúl a sörkartel és az italmérők között — Óriási mértékben csökkent a sörfogyasztás

A magyar fogyasztópiacra nehezítő kartel sorában az élen áll a magyar sörfogyasztást monopolizáló sörkartel, amely a Budapesten létező és ismert sörgyárakat foglalja magába.

A kartelek ellen megindult általános roham hullámai a sörkartelt sem kerültk el.

A budapesti gyárak ellen esztendő óta folyik a harc és pedig a közvetítő kereskedelmet jelentő vendéglősök és kocsmárosok részéről.

A vendéglősök és kocsmárosok azért indítottak harcot, mert a sörkartel megvonta tőlük a háború előtt élvezett különböző bonifikációkat,

az úgynevezett csöpögőt, amely a mérésnél elcsöpögött sör rekompensálását jelenti. Megvonta tőlük az ingyeneget, amellyel a sör hűtését biztosították. De ennek a harcnak más okai is voltak.

A sörgyárak vevővédelmi megállapodást kötöttek egymással, azaz kimondták, hogy vásárlót egymástól el nem csábítanak és át nem vesznek.

Ezzel a megállapodással a vendéglősöket és kocsmárosokat teljesen kiszolgáltatták a sörgyárak kénye-kedvének, mert az a vendéglős vagy kocsmáros, akit egyszer a sors, mondjuk, a Dreher üzletköréhez vezetett, élete végéig, illetve üzlete bezárásáig a Dreher-sör vásárlására volt kényszerítve még abban az esetben is, ha üzletének közönsége más gyártmányt kívánt.

A sörhatalmak túlkapasaj ellen az ország vendéglősei és kocsmárosai 1928-ban Hódmezővásárhelyen, 1929-ben Kőszegen

országos kongresszust tartottak, ahol nagy elkeseredéssel tárgyalták a kormány képviselőjének jelenlétében a sörgyáraknak kiszolgáltatót 40.000 italmérő helyzetét. A harc lassanként annyira elmérgesedett, hogy a kartel célszerűnek látta a kedélyek lecsillapítását,

de ezt oly módon igyekezett elérni, hogy különösebb áldozatba ne kerüljön. A kartelek berkeiben jól ismert üzleti leleményességgel és diplomáciával találtak egy áthidaló módozatot. Megállapodást kötöttek tavaly a Budapesti Vendéglősök Ipartestületével és ennek a megállapodásnak keretében minimális engedelményeket tettek a fővárosi vendéglősök részére. A vidéki italmérők helyzete továbbra is változatlan maradt. A Budapesti Ipartestület külön utakon járt, azonban az ország vendéglőssége nem

hagyta magát tévútra vezetni, mert tudta, hogy azok, akik ezt a megállapodást keresztül vitték, kivételes bonifikációkat élveznek a sörgyáraktól és csak a saját érdekeikkel törődve, a kisvendéglősöket, főleg a vidékieket, továbbra is martalékaul hagyták a mindenható sörkartelnek.

Ez az elkeseredett hangulat arra kényszerítette a vidéki vendéglősség másikképviseletét, a Vendéglősök és Kocsmárosok Országos Egyesületét, hogy dülöre vigye a kartellel szemben kiélekedett harcot. Ennek a harcnak első döntő rohama május 6-án zajlott le a régi képviselőházban, ahol negyvenhárom kocsmáros jelenlétében,

a testület kimondta a sörkartel ellen a csendes bojkottot, amely arra irányul, hogy a magyar fogyasztóközönséget leszoktassa a sörről és a kitiűnő magyar borok és hűsítőik fokozottabb fogyasztására beszélje rá.

A sörgyárak s a vendéglősök között dúló harcra teljes élességgel világít rá az a két nyilatkozat, amely pontos hűséggel festi meg a jelenlegi helyzetet. Orbán Zoltán, a Vendéglősök és Kocsmárosok Országos Egyesületének ügyvezető elnöke, a következőket mondta:

— A vidék helyzete különösen siralmas, mert a sörrelátás jórésben depók útján történik és itt még kevésbé található meg számítását az italmérő, mint a fővárosban, ahol a sört a gyáraktól közvetlenül kapják. A május 6-i határozat ultima ratioja volt az előző kongresszusoknak és a vidéki vendéglősség élni is fog a csendes bojkott legyverével, mert a megélhetése függ ettől. Hazai missziót vélünk teljesíteni akkor, amikor ezután a magyar bor fokozatosabb propagálását célul tűztük ki, mert míg

a sörfogyasztás egyes idegen családok profitját növeli és elég szűkkörü foglalkozást teremt, addig a magyar borfogyasztás emelése a hazai termelők érdekeit segíti elő és a szőlőműveléssel foglalkozó munkások tízezreinek ad fokozott munkaalkalmat és megélhetési lehetőséget.

Nem akarom külön kihangsúlyozni azt, hogy a magyar ipar érdekeire hivatkozó sörgyárak a sör előállításához cseh komlót importálnak és ezzel az utóbbi időben szépen javuló külkereskedelmi mérlegünket jelentékeny összeg erejéig hárosan beltyalásolják.

Gajai István, a Budapesti Kocs-

márosok Ipartársulatának elnöke, a következőket mondotta:

— Ebben a pillanatban még mi is harcban állunk a sörkartellel, de remény van arra, hogy a békéltető tárgyalások, amelyek a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara hívott össze, sikert eredményeznek. A sörkérdést mi nem tartjuk elintézettnak a Budapesti Vendéglős Ipartestület megállapodásával és a sörgyárakkal foglalkozott eddigi tárgyalásaink során annyit már is sikerült biztosítani, hogy az úgynevezett szabadvevőkkel szemben a sörgyárak a vevővédelmet nem tartják fenn, ami azt jelenti, hogy aki nem adósa valamelyik sörgyárnak, az ott vásárolhat, ahol akar és olyan sört szerez be, amelyet vendégei kívánnak. Közös érdek lenne a békés megegyezés mindkét részről, mert a nyomasztó gazdasági viszonyok egyformán suttanak benünket és a sörgyárakat.

Két nyilatkozatból az derül ki, hogy a helyzet eléggé komoly. A vendéglősök állják a harcot, mert létérdekeikről van szó. Nagy reményt fűznek a csendes bojkott sikeréhez, mert néhány héttel ezelőtt Horvátországban tört ki hasonló harc és a harcban a közönség a vendéglősök mellé állt. A vendéglősök és kocsmárosok remélik, hogy a magyar sörkartel is meg fogja gondolni a dolgot, mielőtt a csendes bojkott komoly hatását éreztetné, mert

a sörgyárak kimutatása szerint tavaly már bojkott nélkül is 40 százalékkal csökkent a sörfogyasztás.

Minden újabb csökkenés tehát komoly károkat jelenthet a kartelre nézve.

Ugy értesülünk egyébként, hogy a sörharcban élen álló Budapesti Kocsmárosok Ipartársulata, karöltve a vidék vendéglőseivel,

kartelen kívüli sörgyár létesítésére folytat tárgyalásokat. Ha ezt a tervet sikerül valóra váltani, valószínű, hogy nemcsak az italmérők helyzete javul lényegesen, hanem a közönség olcsóbb sörhöz jut.

Az egész magyar fogyasztóközönség és a harcban résztvevő 40.000 italmérőt érdeklő sörbojkott ügyében még érdekes fejlemények várhatók.

570 millió darab tojás. Hivatalos német statisztikai jelentés szerint Németország tojásbevétele a folyó év első három hónapjában 570 millió darabot tett ki, ebből 36 millió 700 ezer darab magyar tojás.

Mercedes-Benz szalon Szombathelyen! Nagyon szép eredményekről számol be a Mercedes-Benz Automobil Rt. a nyugatmagyarországi kirendeltségének megkezdett munkájával kapcsolatban. Hétről-hétre új kocsik jelennek meg a nagy üvegablakok mögött, s arra a bizalomra, amellyel a vásárlóközönség a Mercedes-Benz és a MAVAG-Mercedes-Benz gépkocsik iránt viseltetik, valóban rászolgált a képviselő, mert a világhírű gépkocsikban nagyszerű teljesítőképességű autókat állít a nagyközönség szolgálatába, melyek semmi kívánni valót nem hagynak maguk mögött és hosszú éveken keresztül és a kilométerek sok tízezre után még mindig híven felelnek meg hivatásuknak és biztosítják a tulajdonos gondtalan munkáját. Öszinte érdeklődéssel tekint mindenki a Mercedes-Benz szombathelyi kirendeltségének további munkája elé, mert ettől az ottani helyi automobilizmus újabb számottevő fellendülését joggal várják és remélik.

A vaskiskereskedők fővárosi közszállítástokat kérnek. A Magyar Vaskereskedők és Vasiparosok Egyesülete beadványt intézett dr. Sipőcz Jenő polgármesterhez, amelyben a vaskiskereskedők súlyos helyzetére való hivatkozással a polgármestert arra kérte, hogy a kiskereskedőket közszállítással támogassa.

Főlétséggel zárult külkereskedelmi mérlegünk. A Központi Statisztikai Hivatal jelentése szerint külkereskedelmi mérlegünk az 1930. év első negyedében 21,5 millió P. kiviteli többletet mutat fel, az 1929. év első három hónapjának 63,9 millió pengő passzívumával szemben. A behozatal értéke ugyanis 147,3 millió pengőről 198 millió pengőre csökkent, a kivitel értéke pedig 183,4 millió pengőről 219,5 millió pengőre emelkedett.

Az Első Magyar Gyapjúmosó és Finomposztógyár Rt. máj. 12-én tartotta 61. évi rendes közgyűlését. A vállalat a lefolyt gazdasági esztendőben, a súlyos viszonyok dacára is, jelentékeny haladást tett, üzemet továbbfejlesztett és exportját sikerült nagymértékben fokoznia és új piacokra kiterjeszteni. A társaság vagyonának óvatos becslése és az értékesítési alapnak 100.000 pengővel való gyarapítása után a mérleg 16.772,56 pengő tiszta nyereséggel zárult, melyre nézve a közgyűlés elhatározta, hogy azt a jövő évi számlára viszi át. Megválasztotta a közgyűlés az igazgatóságot, melybe új tagként dr. Rajner Béla választott meg.

Perzsaszőnyegeket

gyári szőnyegeket

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenyen kívüli áron vásárolhat, valamint mindenféle

Axminster, Bukle, stb. Finom gyapjú ebédülőszőnyegeket nagy raktár. — Mocett átvető vásár, propaganda árusítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

KLEIN ÖDÖN
IV. RÉGIPOSTA UCCA 3

Kettős motorkerékpár szerencsétlenség a Fehérvári-úton

Az egyik nekijáratott a fuvaroskocsinak, a másik egy kőrakásnak szaladt

Vasárnap a kora reggeli órákban a külső Fehérvári-úton két súlyos motorkerékpár baleset történt. Hat óra után néhány perccel indultak el *Budafo*k irányába motorkerékpáron *Szepesi* Frigyes vendéglős és *Kezián* János 32 éves címfestő. Mindketten saját gépjüket vezették és a két szenvedélyes motoros minden különösebb ok nélkül versenyezni kezdtek egymással.

Vad iramban hajtották a gépet a külső útrészekén,

ahol a reggeli órákban alig járt járókelő. *Szepesi* nagy gépjével megelőzte *Keziánt* és hosszakkal maga mögött hagyta úgy, hogy percek múlva már a gép eltűnt a címfestő szemei elől. Ez a legyőzetés indította arra *Keziánt*, hogy gépének teljesítményét még jobban fokozza. Amikor a *Fehérvári-út* 98. számú ház elé ért, hatalmas teherszállító kocsit fordult be az útra, amelyet a szerencsétlen motoros már nem bírt kikerülni.

Teljes erővel nekirohant, a kerékpár megfordult a levegőben, utasa pedig összezúzott tagokkal terült el a földön.

A kocsi hátulso része alaposan megrongálódott, a kocsinak azonban semmi baja nem történt. A kocsis rögtön értesítette a legközelebbi rendőrt, aki mentőkért telefonált. Az előhívott mentők *Kezián* Jánost súlyos állapotban a *Rékus* kórházba szállították.

Ezalatt míg ezek a tragikus események lejátszódtak a *Fehérvári-úton*, *Szepesi* Frigyes vígan hajtott gépével és már *Budafo*k határában járt. Az út ezen a ponton élesebb fordulatot vesz, melyről a motorkerékpár vezetője nem tudott, mert amikor már észrevette, nem volt ideje lefékezni a motort,

A gép megcsúszott az éles kanyarodóban és nekiszaladt az útszéli kőrakásnak. Szepesi hatalmas ívben zuhant ki a gép üléséről és azután elvesztette eszméletét.

A villamos vasúti alkalmazottak vették észre a szerencsétlen embert, azonnal értesítették a mentőket, akik súlyos állapotban a *Rékus* kórházba szállították. A rendőrség a kettős szerencsétlenség ügyében megindította a nyomozást.

Az 5:0 árnyékában...

Egy hete mulott immár, hogy válogatott futbalcsapatunk a hivatalos Magyarország és ország-világ előtt elszenvedte az 5:0-ás katasztrofális vereséget, a leggyászosabbat, amely fennállása óta színeinket érte! S e hét, eme rövid hét alatt, amely május 11-ének a napjától eltelt, illetékesek és laikusok egyaránt másról sem beszéltek és nagyon sokat írtak, mint az olasz-magyar mérkőzésről, amely több volt, mint vereség, fájdalmasabb, mint kudarc; szinte nemzeti tragédiává lett!...

Hísen jól látjuk napjainkban, mennyire föléje nőtt a sport sok minden más tényezőnek, s a nemzetek életében milyen fontos szerepre hivatott a testedzés, a kultúrának eme fokmérője! Túlnő tehát a megszokott kereteken, s nagyobb a jelentősége az olasz-magyar meccs kudarcának, mintsem, hogy annak árnyékában olyan gyorsan napirendre térhetnének az események fölött, s rezignáltak bár, de mindent a feledés jótékony homályába burkolva, tudomásul vennénk.

Való tény ugyan, hogy sokféle-képpen keresik és magyarázzák az okokat, amelyek ezt a szerencsétlen bukást előidézték, s jöllehet, sok ellögtűt és rosszindulatú bírálat hangzott el, mégis olvastunk nyilatkozatokat és véleményeket, amelyek közel jártak az igazsághoz! Azonban azok előtt, akik a futballsportban jobban a dolgok mélyére nézhetnek, s nyitott szemmel láthatják az eseményeket, nem hatott meglepetésként a vereség száraz ténye. Ez az erkölcsi inzultus, amely a magyar labdarúgó-sportot az elmúlt vasárnap érte, csak lélektáji következménye volt az évek óta folyó döbbenetes anya-

gias szellemnek, amely mindennek csúcspontjaként az aranyat, s nem a nemzeti eszmét látja!...

A hatalomravágyás, a „sztr-rendszer”, a sok hozzá nem értő becsvágya, az idealizmus kihalása, s a kardinális hibák és „bü-nök” nyomasztó terhe alatt össze kellett, hogy omoljon a futballsport mai rendszere, amelynek léte-alapja kártyavár volt csupán, de szilárd pillérekben, amelyet a nemzeti becsület alapozott meg, nem nyugodott!...

A professzionizmus mai rendszere, amely a játékosokat teljesen kiszolgáltatja az egyesületeknek, az önző egyéni és egyesületi érdekek kiaknázása, a szaksajtónak az amatőr-sport teljes háttérbe szorítása, s a professzionista futball érdemén felül való tömjénezése, soha olyan méreteket nem öltött, mint az utolsó esztendőik során! A futball, mint nemes szórakozás, levetkőzte régi mivoltát, sokak számára közkereseti forrás lett, s ha arról volt szó, hogy általa reprezentálni kellett az országot, a nemzeti eszme gondolata sokszor külső máz volt csupán, amely mögött a legtöbbször az üzleti szellem, a nyerészkedési vágy húzódtott meg!...

Végig kell csak lapozni a sportlexikonokat, s azonnal kitűnik állításunk valóságát! A magyar csapatok nagyon sok esetben toldozott-toldozott együttessel jelentek meg a külföldön, sőt válogatott csapatunk is nem egy alkalommal állt ki a nemzeti trikóban, amikor nem volt meg az önmagába vetett hite, bizalma! S ha fölmerül a kérdés, miért volt szükség és nem volt-e nagyfokú könnyelműség a magyar színeknek eleve való kudarcát sok esetben előidéző, alig

találhatunk más okot, mint a pénz hajhászását!... S erre nem lehet ellenérvként felhozni, hogy sok a kiadás, s a futballt és általában a sportot sújtó adók óriási terhet jelentenek, mert ha osztjuk is bizonyos tekintetben ezt a véleményt, még mindig megáll az érem másik oldala: az anyagias szellem a nemzeti eszme kárára!...

S amíg a futballsport mai rendszerének gyökeres változását, a sportnak, mint szórakozásnak, az anyagias szellemmel szemben való érvényrejutásának a lehetőségét nem látjuk, a mai sívár hejzettel nem lesz kiút!... Még sok gyászos vereségre ellehet készülve az ország közvéleménye, amely a csonka határokon innen és azon túl is, csak a nemzeti nagylélet óhajtja!...

Meg kell tehát változtatni a futballsport mai rossz rendszerét,

s minden vezető pozíciót hozzáértő, rátermett, önzellen és lelkes sportemberek kezébe kell adni, akik a futball Mohácsából elvezetik ezt a szép sportot arra az útra, amelyen a dicsőbb elődök jártak!

Vissza kell adni a futball régi fényét és tekintélyét,

amikor még nem a pénzszerzés, de a magyar dicsőségvágy uralkodott a lelkekben!...

S miként Karthago romjain új világ épült fel, éppúgy a magyar futball mélypontjáról is újra a magasba szökkenhet, ha ledől az „aranyborjú”, s helyén a szebb, a holdogabb jövőendő temploma épül föl a nemzeti gondolat, a nemzeti hagyományok diadalrajuttatásából!...

iff. Gudenus Hugó báró.

A fülöpszállási csendőrség elfogta a kecskeméti törvényszéki elnök betörőjét

Értékes briliánsokat és aranyékszereket találtak a fiatalok suhancnál, aki az alföldi városokban garázdálkodott

Fülöpszállás csendőrsége vasárnap a községben elfogta B. J. fiatalokú kosárfonó segédet, aki a környékbeli falvakban és városokban nagyarányú betöréseket és lakásfosztogatásokat követett el. A csendőrségi nyomozás megállapította, hogy a fiatal suhanc két héttel ezelőtt

behatolt Kecskeméten Kiss János dr. nyugalmazott törvényszéki elnök, kúriai bíró lakásába, feltörte a szekrényeket és elrabolta onnan az ékszereket.

Két értékes briliánsgyűrűt, briliánsokkal kirakott melltűket, aranyláncot és órát és pár száz pengő készpénzt vitt magával. Egy hét múlva

Fülöpszálláson Széll István polgári iskolai igazgató lakását fosztotta ki

hasonló módon, ahonnan szintén ékszereket és készpénzt vitt el. Letartóztatása alkalmával a polgári iskolai igazgató ékszereit megtalálták nála, azonban találtak egy briliáns fülbevalót is, amelynek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Beismerte, hogy az utóbbi időben sorozatosan követett el betöréseket, de

Külföldiek jönnek a magyar nőta ünnepére

Május végén rendezi meg a cigányzenészek egyesülete ezer cigány részvételével a magyar nőta ünnepét. Ezt az ünnepet a rendezőség *Radics* Béla a nagy cigányprimás emlékének szentelte és az ünnepség jövedelméből *Radics* sírmelegét fogják felállítani. Alig kezdődtek meg az ünnepség előkészületei, a közönség körében máris óriási érdeklődés nyilvánult meg a nagy művészi produkció számba menő eseménye iránt.

A legmeglepőbb a dologban az, hogy főleg külföldiek részéről nyilatkozott meg nagy érdeklődés,

amely annak tulajdonítható, hogy a magyar cigányzene világszerte a legnagyobb vonzóerőt gyakorolja a muzikális emberekre. Az ünnepségen résztvesznek az összes külföldi követségek és a magyar kormány képviselője is jelen lesz. Az ünnepély budapesti relációban is nagy jelentőségűvé fokozódott.

Tout Budapest eljön a grandiózus cigányzene ünnepéyre, olyan lesz ez, mint valami szabadtéri színház Theatre paree-ja.

A nagy számú rendezői gárdának máris gondot okoz a különböző egyesületek és szövetségek képviselőinek elhelyezése. Arra fektetik a fősúlyt, hogy a külföldieknek minél jobb helyet biztosítsanak. Az elmúlt hét folyamán Svájcából nyolcvan párhelyt jegyeztek. Rengeteg távirati előjegyzés érkezett az utódállamokból, azonkívül Ausztriából, Olaszországból és Franciaországból.

A máriabesnyői zarándoklat

Vasárnap zajlott le a budapesti férfiak hagyományos máriabesnyői zarándoklata, melyen ezidén mintegy harmincezer férfi vett részt.

Máriabesnyőn először *Hász* István táborig püspök, majd *Mészáros* János érseki helytartó mondott misét. Fél-tizenegy órakor pedig *Serédi* Jusztinián bíboros-hercegprimás pontifikált ünnepi misét, ezután két óra ebédszünet következett, majd *Hász* István táborig püspök vezetésével krisztusi átátosság volt, melyen P. Bangha Béla S. J. beszéde következett, amelyben a Szent Imre-év programját vázolta. A zarándokok este hét órakor értek vissza a Keleti pályaudvarra, ahol a Pázmány Péter-Tudományegyetem teológiai fakultásának hallgatói és a fakultás rektora várták a hercegprimást.

Az Újpest a bajnok, ha a hátralévő meccsén egyetlen pontot szerez

A Somogy valószínűen kiesik az első ligából

A gyászos válogatott mérkőzés után csapataink tegnap ismét folytatják a bajnoki küzdelmeket. A ligabíró utolsó előtti fordulójára ismételt néhány váratlan eredményt produkált, ennek ellenére nem dől el a kérdés: melyik csapat lesz az első és melyik az utolsó helyezett.

A bajnokság élén vezető Újpest csapata győzött a Somogy ellenében, s ha a május 25-i, Attila elleni utolsó meccsén csak egyetlen pontot is szerez, a bajnoki címet tökéletesen nem lehet.

Az utolsó helyeket illetően csak annyiban tisztázódott a kérdés, hogy a szombaton győztes nemzeti az utolsó előtti helyet szerezte meg, s az utolsó helyre így a kaposvári Somogy együttese került. A többi vidéki csapat mind jól szerepelt, s annyira javítottak a helyzetükön, hogy már egyiküknek sem kell félni a kiesés és az osztályozó versedelmeitől. Ez a kérdés a Nemzeti és a Somogy között fog eldőlni, még pedig annak a csapatnak a javára, amelyik az utolsó fordulón pontot szerez.

Egyebekben a tegnapi meccsek közül ki kell emelni a Ferencváros gólképes játékát Kispest ellenében, valamint a Pécs-Baranya meglepetésszerű, de biztos győzelmét a Budai „11” fölött. A Bástya—Attila találkozó döntetlen eredménnyel zárult, valamint az otthonában játszó Bocskay tizenegye is elveszt egy pontot a Hungária gárdájától.

A bajnokság állása az utolsó előtti fordulón egyébként a következő:

1. Újpest	21	17	2	2	70	29	36
2. Ferencv.	21	14	6	1	78	26	34
3. Hungária	21	9	7	5	49	34	25
4. III. ker.	21	9	7	5	35	33	25
5. Bocskay	21	7	6	8	39	41	20
6. Budai „11”	21	5	8	8	27	26	18
7. Bástya	21	7	3	11	39	48	17
8. P.-Baranya	21	5	7	9	29	47	17
9. Kispest	21	5	7	9	18	37	17
10. Attila	21	5	6	10	21	36	16
11. Nemzeti	21	5	4	12	21	43	14
12. Somogy	21	2	9	10	24	50	13

A hátralévő mérkőzések: Attila—Újpest, Nemzeti—Budai „11”, III. ker. FC—Ferencváros, Pécs—Paranya—Kispest, Somogy—Bocskay, Bástya—Hungária.

Újpest-Somogy 4:1 (1:1)

Újpesti stadion. — 6000 néző. — Bíró: Gerő Ferenc.

Az utolsó helyen álló Somogy csapata a második féldő harmadik percéig döntetlenre tudta húzni a mérkőzést ekkor azonban összeroppant, s az újpesti lilák megérdemelten szereztek meg a győzelmet. A vezető gólt már a játék elején Somogyi megszerezte a ka-

posvári csapat részére, ezt a gólt nehezen egyenlíti Auer. A második féldőben a vendégcsapat erősen húzza az időt, azonban ez a taktika csak a harmincadik percig válik be, amidőn Ströck a kifutó Kubala hálójába rúgja Újpest vezető gólját. Két perc múlva hendsz miatti tizenegyes a Somogy ellen, amelyet P. Szabó értékesít. A 44. percben Auer állítja be a végeredményt

Ferencváros-Kispest 9:1 (6:0)

Üllő-úti pálya. — 2000 néző. — Bíró: Barna Béla.

A Ferencvárosban ismét Bukovi játszott centerhalfot, Turai volt a center. A kitiltott Obitz helyén Berkessy szerepelt. A Ferencváros csatársora ezúttal ismét jól szerepelt, a sok gólhoz azonban hozzájárult a Kispest védelme

is, amely mélyen mögötte maradt a rendes formájának. A gólok közül Takács II. és Toldi hármát-hármát, Turai kettőt, Kohut pedig egyet rúgott. A Kispest egyetlen gólját úgy érte el, hogy Paczolay lövése Takács I. lábán irányt változtatott, s Amseel mellett a góiba jutott.

Hungária-Bocskay 2:2 (2:0)

Debrecen. — 3500 néző. — Bíró: Vas Ernő.

Az eredmény híven tükrözi vissza a játék képét. Hirzer már az első percben megszerezte a vezetést a Hungáriának, amelyet Hauer a negyedik percben 2:0-ra növel. Ebben a féldőben a

Hungária a többet támadó fél, azonban a Bocskay védelme sikeresen állt ellen a további offenzívának. A második féldő 16. percében Mertin révén a Bocskay eredményes, majd további támadások után a 40. percben Semler egyenlített.

Attila-Bástya 1:1 (1:1)

Miskolc. — 4000 néző. — Bíró: Csárdás Gusztáv.

A két vidéki csapat találkozása csak az első féldőben hozott izgalmas küzdelmet, míg a második féldő teljesen ellaposodott, ami annak tudható be, hogy mindkét fél megelégedte az addigi

eredményt. A vezető gól a 30. percben esik, amikor is Hajós kornergúgása érintés nélkül jut a Bástya hálójába (1:0). Hét perc múlva a szegedi belsők szép összjátékából Szedlacek egyenlített (1:1). Szünet után főleg mezőnyjáték folyik.

Nemzeti-III. ker. FC 3:3 (1:0)

Millenáris pálya. — 2000 néző. — Bíró: Szél László.

A szombaton lejátszott mérkőzés gyenge sportot nyújtott. A III. ker. FC volt végig a többet támadó fél, s hogy mégis döntetlen eredménnyel kellett beérnie, az nem annyira a Nemzeti

csatárain, mint inkább az óbudai együttes néhány tagjának feltűnően indolens játékán múltott. Hallatlanul gyámoltalanul védett a kapuban az utolsó időkben válogatott formát kijátszó Fehér s nagyon silány bekkjátékokat produkált Király is. A csatársorban főként Lengyel

és Schiller tűnt ki a kapu előtti góliszonyával. Az ilyen játék méltán megrendíti a sportközvéleménynek a meccsek realitásába vetett hitét és éppen itti volna az ideje annak, hogy a szövetség a legszigorúbb vizsgálatot in-

dítsa meg az ilyen „lefekvés-gyanús” játékosok ellen. A Nemzeti közönsége a mérkőzés után élénk tüntetést rendezett Szél bíró ellen, aki pedig mintaszerűen bíraskodott.

Pécs-Baranya—Budai „11” 3:0 (2:0)

Pécs. — 4000 néző. — Bíró: Klein Árpád.

A pécsi csapat lelkes és jó játék után megérdemelten győzte le a várakozáson alul gyengén játszó budai fekete-fehérek együttesét. A vezető gól már a

második percben megszületik, amikor egy kornert követően Kautzky fejelabdájára a hálóban akad meg. Váltakozó támadások után a 45. percben Tritzbombalövésével a második gólt éri el. Helyesere után a 17. percben Kautzky állítja be a végeredményt.

Hirschfeld győzött a MAFC nemzetközi versenyén

A MAFC nemzetközi atlétikai versenye nagyszámú néző előtt a BSKZRT pályáján került lebonyolításra. A viadalon Hirschfeld, a németek világhírű súlylötétje is résztvett, a súlydobásban győzelmet aratott Darányi fölött, eredménye azonban jóval alatta maradt a várt 16 méternek. A részletes eredmények egyébként a következők:

100 m síkfutás: 1. Raggambi (BBTE) 11 mp, 2. Paku (TFSC) 11.1 mp, 3. Solt (BSE) 11.1 mp.

400 m síkfutás: 1. Sugár (UTE) 49.8 mp, 2. Barsi (BBTE) 49.8 mp, 3. Zsitvai (BBTE) 51.7 mp.

800 m síkfutás: 1. Szabó (MAC) 1:58.4 mp, 2. Aczél (FTC) 2:03.8 mp, 3. Lenkei (MAC) 2:05.6 mp.

1500 m síkfutás: 1. Gyulay (MAC) 4:10.8 mp, 2. Lakos (Törekvés) 4:15.4 mp, 3. Eper (ESC) 4:16.4 mp.

5000 m síkfutás: 1. Szerb (MAC) 16:06.4 mp, 2. Cser (MAC) 16:08.4 mp, 3. Hermann (Törekvés) 16:15.8 mp.

110 m gátfutás: 1. Jahn (MTK) 16 mp, 2. Ferenczy (MAFC) 16.5 mp, 3. Helmezy (BBTE) 17.8 mp.

Maugsugrás: 1. Késmárki és Orbán (BBTE) 178 cm, 3. Szigetvári (BBTE) 174 cm.

Távolugrás: 1. Balogh (MAFC) 716 cm, 2. Goda (MAFC) 683 cm, 3. Haraszti (Postás) 662 cm.

Súlydobás: 1. E. Hirschfeld (SCA) 1485 cm, 2. Darányi (MAC) 1475 cm, 3. Kiss (MBSE) 1333 cm.

Diszkoszvetés: 1. Donogán (BTC) 4490 cm, 2. Marvalits (BTC) 4340 cm, 3. Egri (MAC) 4315 cm.

— A fővárosi fiúiskolák tornaünnepélye is szépen sikerült, habár a versenyt a kellemetlen szél erősen zavarta.

— A cserkészek sportversenye. A budapesti cserkészkerület sportversenyét vasárnap délután 4 órakor rendezte meg az Üllői úti pályán. Az ünnepélyen való megjelenésüket sokan jeleztek sport- és társadalmi előkelőségeink közül.

— A Törekvés nyeri az amatőr futballbajnokságot. Az amatőr futball tegnapi fordulójára teljesen tisztázta a bajnokság kérdését, amennyiben a BSE újabb veresége folytán a Törekvés már négy tiszta ponttal vezet. A részletes eredmények: Fer. Vasutas—BSE 1:0 (0:0), Törekvés—Postás 3:0 (0:0), Testvériség—BEAC 4:1 (1:1), BSKZRT—PSC 3:1 (1:0), FTC—III. ker. TVE 4:4 (2:0), MTK—„33”FC 3:1 (1:0), UTE—BTC 2:2 (2:0).

— Budapest 25 km-es futóbajnoka Majorosi Ferenc, az ESC jeles atlétája lett. Eredménye 1 óra 3 perc 27 másodperc.

— Belgium válogatott csapata 3:1 (0:1) arányban győzött Brüsszelben a Budapestre készülő holland válogatott csapat ellen.

— Az MTK ifjúsági atlétikai versenyén a KISOK svédstafétája (Schier, Duka, Nádujfalvi, Fried) 2 perc 05 másodperc új rekordot állított föl.

— Budapest tenniszbajnokságai szépszámu, előkelő közönség előtt zajlottak le. A közönség soraiban a kormányzó is megjelent. A férfi egyesben Kehrling győzött, a női egyesben Schomburgné (Berlin) lett az első.

— A Népjóléti MSE „Dréhr-vándordíjas” úszóversenye a legteljesebb siker jegyében folyt le. Az eredmények közül kiemelkedik Wannie II. (SZUE) 1 p 01.2 mp-es 100 méteres gyorsúszása.

— A II. liga eredményei: Soroksár—Vasas 2:1 (2:0), Terézváros—Merkur 2:1 (2:0).

Levente. A Szent Imre jubileumi év alkalmából, az Országos Testnevelési Tanács III. szakbizottságának kiadásában megjelenő „Levente”, igen gazdag és tanulságos tartalommal jelent meg. A vezércikket dr. Hász István táborigazgató püspök írta, s cikkében Szent Imre követésére hívja fel a leventéket. Dr. méltatja. Posgay Károly Szent Imre életrajzát ismerteti. Dr. Radvá-Hóka Imre a szentimrés jellemet nyi Szent István intelmeit ismereti, míg az utóbbi cikk a magyar nevelő feladataival foglalkozik. Sportszemponthól igen érdekes dr. Siklóssy László „Magyar Sportélet Szent Imre korában” című cikke.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet vasárnap kiadott jelentése szerint további hőemelkedés várható, délre forduló szelekkel. Nyugat felől borulás és időváltozás valószínű.

Központi tejcsarnok
naponta friss
yoghurt

Felelős szerkesztő és kiadó:
MOVIK ZSIGMOND